

# HUKUKİ BİLGİLER MECMUASI

Sahip ve Başmuharriri :  
Paris Hukuk Fakültesi Doktoru

AVUKAT

Milâli GAT FRANKO

## Tahrir Heyeti

**Fuat Hulusi B.** Temyiz Mahkemesi  
âzasından

**Sabri B.** Ad V. Hukuk İşleri Müdürü

**Mustafa Reşit B.** İstanbul Hukuk Fa.  
Müderrislerinden

**Ahmet Refik B.** İstanbul İcra Reisi

**Ahmet Samim B.** İstanbul Hukuk Fa.  
Müderrislerinden

**M. Şarl Kroza.** İstanbul Hukuk Fa.  
Müderrislerinden

**M. Aşıl Mester.** Paris Hukuk Fa.  
Müderrislerinden

**M. Şavgran.** Paris Hukuk Fa. fahri  
Müderrislerinden

**M. A. Salem.** Hukuku Dâvel Mecmu-  
ası tahrir heyetinden.

**Bahir B.** Kavanin ihzari komisyonu  
âzasından.

**Mehmet Talât B.** Avukat

**M. A. Bilyoti.** Paris Hukuk Fakül-  
tesi Doktoru.

Adres: Galata, Bahtiyar han Avukat Gat Franko Beyin yazıhanesi  
Telefon: Beyoğlu 3009

Bir nüshanın bedeli 35 kuruştur

Bir senelik abonemanı Posta ücretiyle beraber  
400 kuruştur

Türkiye harici için 500 kuruştur

İSTANBUL

KAĞITÇILIK ve MATBAACILIK ANONİM ŞİRKETİ

1928

# MEHAKİM İCTİHATLARI JURISPRUDENCE

## Temyiz Birinci Hukuk dairesinden:

### Hulâsa :

1 — Mahkemeler şehadetin subutu müddeaya kâfi olup olmadığı hususunda hakkı takdiri haiz isede bu hakkın istimalinde esbabı mâkule beyan edilmesi lâzımgelir.

2 — Mücerret şahitlerin def'i ispatı kasır ifade ettiğinden bahisle şehadetlerinin reddi muhalifi kanundur.

Beyoğlunda Sinem köyünde Eşref Efendi sokağında 237 numaralı hanede sakin Madam Hayganuşa izafeten vekili Avukat Celâl Derviş Beyin müvekkilesinin sabık zevci Tünel civarında kürkçülerde Karakaş hanındaki yazıhanesinde mukim Hirant Papazyan Efendi zimmetinde iktisabı muacceliyet eden bir kıta senet mucibince matlubu olan on beş bin liranın tahsili ve mevzu haczin tasdiki hususunun tahtı hükme alınması talebiyle ikame eylediği davanın cereyan eden muhakemei vicahiyesinde mübrez senet zirindeki imza borçlu tarafından kabul edilmiş ve keyfiyeti talâk ta mübrez ilâmat ve tahakkuk edip ancak senet metnine nazaran talâk keyfiyetinin müddeiyenin filinden ve kusurundan veya bilâsebep ikai hususu tarafeyn arasında münazaayı badi olmasıyle her iki taraf talâkın ikai keyfiyetini ispat edeceklerini söylemelerine ve tercihan müddeialehyin beyyinesinin istimai karargir olup müddeialehy tarafından bu def'i ispat zımında ikame edilen şuhut def'i ispattan kasır ifade ve ihbaratta bulunmalarına ve binnetice müddeialehyin def'i sabit olmamasına ve bu bapta müddeiyye bir yemin teklifine hakkı olup mezkûr yemini de neticei temyize talik etmiş olmasına mebni müddeialehyin def'i mürtefi olduğundan müddaabih beş bin liranın müddeialehyten bilistifa müddeiyyeye verilmesine ve mevzu haczin ilâmın mevkii icraya vaz'ına kadar ipkasına ve takdir olunan ücreti vekâlet ve mesarifi muhakemenin müddeialehyten ahzına dair İstanbul Aslî

mahkemesi dördüncü hukuk dairesinden sadir olan 28 teşrinisani 927 tarihli ve 370 adetli ilâmın izahatı şifahiye ahzı suretiyle temyizden tetkiki Hirant Papazyan efendi tarafından talep ve istida olunmakla muayyen günde müstetii temyiz Hirant Papazyan Efendi namına mübrez vekâletnamesine istinaden vekili avukat Mustafa Şevket Bey ve Madam Hayganuş namına da evrak arasında mevcut vekâletnamesine istinaden vekili avukat Celâl Derviş Bey daireye gelip müddeti temyiziye hakkında ne diyeceği sorulan mümeyyizialehya vekili bu bapta bir diyeceği olmadığını ifade etmekle ve ledettetik temyiz istidasının müddeti kanuniyesi zarfında ita kılındığı tetkik edilerek anlaşılmakla hazır bulunan tarafeyn vekillerinin lâyhaları mündercatına dair izahatı şifahiye istima, dava ve temyiz evrakı serapa mütalea ve tetkik edildikten sonra icabı keyfiyet müzakere olundukta: ibraz olunan taahhüt senedinin tarihi tanzim ve imzasında müddei usulü muhakemei hukukiyenin 64 üncü maddesi mucibince vaki taahhüt muteber olduğuna göre bu noktaya matuf itiraz varit olmayıp ancak H. U. M. kanunu mucibince mahkemeler şهاداتın sübutu müddaaya kâfi olup olmadığı hususunda hakkı takdiri haiz isede bu hakkın istimalinde esbabı mâkule beyan edilmesi lâzım geleceğine nazaran mahkemece şهاداتı vakıanın ademi kifayeti hususunda bir gûna esbap bast ve temhit edilmeksizin mücerret şahitlerin defî ispattan kasır ifade ve ihbaratta bulunduklarından bahisle şهادetlerinin reddine yazılı olduğu veçhile hüküm ita edilmesi muhalifi kanun olduğundan ve temyiz itirazatı bu itibarla varit ve beca görüldüğünden H. U. M. kanununun 428 inci maddesi mucibince hükmü mümeyyizbihin mezkûr sebepten dolayı nakzına ve keyfiyetin nakzı vaki dairesinde muktezası ifa olunmak üzere evrakın mehalline iadesine ve zirde yazılı temyiz mesarifinin ilerde haksız çıkacak tarafa aidiyetine 31 mart 928 tarihinde müttefikan karar verildi.

## **Temyiz Mahkemesi birinci hukuk dairesinden:**

### **Hulâsa :**

1 — Türk pasaportıyla Memaliki ecnebiyeye azimet edenler firari addedilemez.

2 — Evrakı resmiye münderecatına karşı müddeinin firari olduğuna dair şühudu şahsiye istima olunamaz.

3 — Müddeinin, hanenin on bir hissesine malik olduğu kayden sabit iken mutlak olarak haneye vaki müdahalein men'ine karar verilmesi yolsuzdur.

Nikola velet Lambro ve Aleksi Efendinin mütasarrıf olduğu malûm birbap hanenin şagili Vasfi ve Naşit Beylerden bittahliye Nikola Efendiye teslimine ve Hazinei maliyenin mezkûr haneye vaki müdahalesinin men'iyile atıye talik edilen ecrimisil hakkında ittihazi karara mahal olmadığına dair İstanbul Asli mahkemesi dördüncü hukuk dairesinden sadır olan 11 eylül 927 tarihli ve 286 numaralı ilâmın temyizen tetkiki müddeti kanuniyesi zarfında Naşit ve Vasfi Beylerle Hazinei maliye taraflarından istida kılınmakla ilâmı mezkûr evrakı temyiziye ile beraber tetkik ve mütalea ve icabı keyfiyet müzakere olundukta : müstetilerden Naşit ve Vasfi Beyler mebadii davada müddabih haneyi Emvali metruke idaresinden isticar ederek o suretle işgal eylediklerini ifade etmiş olmalarına ve müddeinin usulü dairesinde istihsal eylediği Türk pasaportuyla memaliki ecnebiyeye azimet eylediği Polis müdüriyetinin iş'arı cevabisiyle sabit olduğu cihetle firarî addıne mesağı kanunî bulunmamasına ve evrakı resmiye münderecatına karşı müddeinin firarî olduğu hakkında şühudu şahsiye istimaı gayrı caiz olmasına mebni bu cihetlere matuf itirazat gayrı varit isede müddeinin müddeabih hanenin on altıda on bir hissesine mütasarrıf olduğu kayden sabit olmasına göre Hazinesinin mezkûr hanenin ancak on bir hissesine vaki müdahalesinin men'ine karar verilmek lâzım gelirken muharrer olduğu üzre mutlak olarak müdeahalenin men'ine hükmolunması kanuna muhalif

ve temyiz itirazatı bu itibarla varit olduğundan H. U. M. kanununun 428 inci maddesi mucibince hükmü mezkûrun nakzına ve mukatazayı kanunisi ifa edilmek üzere evrakın mahalline iadesine ve aşağıda yazılı temyiz mesarifinin ilerde haksız çıkacak tarafa aidiyetine müttefikan karar verildi.

---

### **Temyiz Dördüncü Hukuk dairesinden :**

#### **Hulâsa :**

1 — Kaydı resmiye karşı mururuzeman muteber değildir.

2 — Kıymeti dava olunan arsa harik mahallinde olup tarla kaidesine tevfikân icra kılınan taksimatta tarika kalbedilmiş olmasına göre zayıatı nizamiye miktarı tahkik ve ana göre hüküm verilmesi lâzım gelir.

Müddei Yunus Ağa vekili avukat Bedriddin ve Mehmet Nuri Beylerin müddeialehy İstanbul Şehremaneti aleyhine ikame ettikleri istimlâk bednline mütedair bulunan davanın cari muhakemei vicaiyesinde İstanbul Dördüncü Hukuk dairesinden iki bin yüz doksan bir buçuk liranın tahsiline dair sadır olan 14 eylül 927 tarih ve 410 numaralı hükmün müddeti kanuniyesi zarfında Emanet vekili Tevfik Bey tarafından temyizen tetkiki ba arzihal talep olunmakla bilkabul temyiz ilâmı ve lâyıhaı temyiziye ve evrakı müteferriası badelmütalâa temyiz tetkikatı icra ve icabı müzakere olundukta: Kaydı resmiye karşı mururu zaman muteber olmadığından mururu zaman gayri varit isede kıymeti dava olunan arsa harik mahallinde olup tarla kaidesine tevfikân icra kılınan taksimatta tarika kalbedilmiş olmasına göre zayıatı nizamiye miktarı tahkik ve neticesine göre hüküm ita olunmak lâzım gelirken zuhul ederek yukarda yazılı olduğu veçhile karar verilmesi muhalifi kanun ve itirazatı temyiziye bu itibarla varit olduğundan mezkûr sebepten dolayı bidayet ilâmının H. U. M. kanununun 428-inci maddesine tevfikân nakzına ve mesarifi temyiziyenin ilerde haksız çıkacak tarafa aidiyetine ve işbu evrakın mahallî Mahkemesine iadesine 11 haziran 928 tarihinde müttefikan karar verildi.

---

## Temyiz Mahkemesi 4 üncü H. dairesinden :

1144  
1036

### Hulâsa :

- 1 — Şahililerin şahadetine karşı mahkeme takdiri delailde serbestir.
- 2 — Hibe senedinin sahteliği hakkında ikame olunan dava üzerine Müddeialeyhimanın beraetlerine dair lâhik olan hükmün kat'iyet iktisab idip etmediğinin tahkikinden zuhul edilmesi muhalifi kanundur.

Emine ve Cemile Hanımlarla Hadiye H. ve Cemal Efendi aralarında mütekevin davaya dair İstanbul Asli Mahkemesi Dördüncü hukuk dairesinden sadır olan 18 mayıs 927 tarih ve 378 numaralı ilâmın temyizen tetkiki mumaileyha Emine ve Cemile Hanımlar vekili Süleyman Vecdi Bey tarafından müddeti kanuniyesi zarfında ba istita talep olunmakla bilkabul ilâmı mümeyyizünbih lâyihaı temyiziye ve müteferri evrakıyla birlikte badelmütalâa tetkikatı temyiziye icra ve icabı müzakere olundukta: kanunu medeninın mer'iyetinden sonra tercihi beyyinat kaidesi mevzuu bahsolamıyacağına ve müteveffa Atiye Hanımın akıl ve sıhhati yerinde iken müddeabih eşyayı hibe ettiği mübrez Kâtibiadil senedi ve istima olunan şahitlerin şهادetiyle sabit olup zabıtname münderecatına nazaren şahitlerin zat ve şهادetleri hakkındaki itiraz şayanı iltifat bulunmamasına ve hibename haricinde kalan hakkında istima kılınan şahitlerin şهادeti takdir delâilde serbestiye malik olan mahkemece kabul edilmemiş olmasına binaen bu cihetlere matuf itirazat gayri varit isede mezkûr hibe senedinin sahteliği hakkında ikame olunan dava üzerine müddeialeyhimanın beraetlerine dair lâhik olan hükmün kat'iyet iktisap edip etmediğinin tahkikiyle neticesine göre ittihazı karar olunması lâzımeden iken bundan zuhul edilmiş olması muhalifi kânun olduğuna ve hükmü mümeyyizünbihin bu sebepten Hukuk Usul Muhakemeleri kanununun 428 inci maddesi mucibince nakzına ve nakzı vaki dairesinde yeniden bakılmasıyle evrakın ma teferruat mahalli mahkemesine iadesine ve aşağıda yazılı temyiz masrafının ilerde haksıs çıkacak tarafa aidiyetine 28 haziran 928 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

## **Temyiz Mahkemesi Dördüncü Hukuk dairesinden:**

### **Hulâsa :**

Müddeinin hemşiresine vaki tebligat tarikiyle kedüm tariki arasında muayyen olan on beş gün mürur edip etmediğinin tahkik edilmesi muhalifi kanundur.

Tütün Gümrüğünde Tulumba sokağında 11 numarada tüccardan İstilyanos Kömürcoğlu Efendi ile İstanbul Şehremaneti aralarında müteekvvın davaya dair İstanbul Aslî Mahkemesi Dördüncü Hukuk dairesinden sadır olan 19 teşrinisani 927 tarih ve 375/318 numaralı ilâmın tarafeynin bilcelp izahatı şifahiyelerinin istimaından sonra temyizen tetkiki mumaileyh İstilyanos Efendi vekili tarafından talep ve istita olunmakle mezkûr günde İstilyanos Efendi namına evrak arasında mevcut vekâletnameye müsteniden vekili avukat Ali İzzet Bey bilvürut vicahında ve mümeyyizmümaleyh Şehremaneti olbaptaki tebligatı kanuniye rağmen gelmediğinden gıyabında mümeyyiz vekilinin izahatı şifahiyesi badelistima vaktin ademi müsaedesine mebni tetkikatı temyiziye icrası 4 haziran 928 tarihine müsadif pazartesi gününe talik edilmiş ve mezkûr muallâk günde tetkikatı temyiziye icrasına iptidarla ilâmı mezkûr evrakı müteferriası tarafeynin müteakabil lâyhalarıyla birlikte bilmütalea icabı müzakere olundukta: davetiyenin müddeinin hemşiresi Sofiye kadına tebliğ edildiği memuru mahsus tarafından beyan edilmiş olmasına nazaran bu cihete müteallik itiraz gayri varit isede müddeinin hemşiresi Sofiye kadına birinci ihbarnamenin tebliği tarihiyle ilâm tarihi arasında kanunen muayyen olan on beş gün mürur edip etmediğinin tahkikiyle neticesine göre ıttihazı karar olunmak lâzım gelirken bundau zuhul edilmesi muhalifi kanun olduğundan hükmü mümeyyizünbihin H. U. M. kanununun 428 inci maddesi mucibince nakzına ve zirde yazılı mesarifi temyiziyenin ilerde haksız çıkacak tarafa aidiyetine 4 haziran 928 tarihinde müttefikân karar verildi.

## **Temyiz Birinci hukuk dairesinden.**

### **Hulâsa:**

Hak ruchan iddeasının tealuk itdiyi malumelmikdar hissei şayianin cayi olarak doğridan doğruye bedel misil takdir ve olmikdar boukim idilmesi lazıu gelirken bütün tarlanın beher dönümüne takdir olunan bedelden hissei şayiaye isabet iden mikdare hukm olünması muhalif kanundur.

Aliye Hanım vekili Avukat Cemal Beyin Zekeriya kariyesinde Çırıkali deresi mevkiinde yedi yüz yirmi hisse itibariyle yüz altmış beş hissesi Melek Hanım Ali Rıza ve Enver efendiler ve üçyüz otuz hissesi Nuri efendi ve otuz hissesi dahi müvekkilesi Aliye Hanım uhdeslerinde olarak şayian mütasarrıf oldukları hududu malûm yüz elli dönüm bir kıt'a tarlanın müvekkilesi uhdesine mezkûr otuz hissesinin intikal esnasında muttali olduğu uzre hissedarandan üç yüz otuz hisse mütasarrıfı Nuri Efendi ve seksen iki buçuk hisse mütasarrıfı Enver Efendi Sarıyada Zekeriya kariyesinne sakin İsmail bin Şakir ağaya müvekkilesi Aliye Hanıma bilâtebliğ fariğ olduklarından bermucibi kanun hakkı şüfa ve trlebine binaen müsteri ve muddi-aleyh İsmail ağanın teferruğ eylediği cem'an dört yüz on iki buçuk hissenin müvekkilesine bilizafe bedelini tesviye eyleyeceğinden İsmail ağanın celbiyle bilmuhakeme hisseyi mezkûrenin müvekkilesi namına kaydinin tashihi hakkında bilvekâle ikame eylediği davadan dolayı icra kılınan muhakeme neticesinde müddeiye'nin şerik olduğu mübrez tasarruf senediyle tahakkuk eylemesine ve yedi yüz yirmi hisse itibariyle dört yüz on iki buçuk hissenin fırağıda mevcut evrakı tasarrufiye ile sabit görülmesine keza'lik müddeiye tarafının fırağa muttali olarak işbu davayı ikame eylediği mübrez muameleli arzuhal ile tebeyyün eylemesine ve hadisede bedeli misil takdiri lâzımei kanuniyeden görülüp ehlivukuf tarafından muta raporda yüz elli dönüm miktarında olduğu tarafeynin tahtı tesarufunda bulunan ve kayden anlaşılan mahallin beher dönümüne otuz lira bedeli misil takdir edildiği bildirilmesine ve yedi yüz yüz yirmi hisse itibariyle dört yüz on iki buçuk hisseye bedeli misilden iki buçuk hisseye iki bin beş yüz yetmiş sekiz lira on iki buçuk kuruş isabet eylediği müşahade kılınmasına binaen miktarı mezkûr bedelin tediyesi halinde menşei iddia olan hisse müddeiye uhdesine tashihi kaydine mütedair İstanbul Asli mahkeme dördüncü hukuk dairesinden sadir olan 30 temmuz 1927 tarih ve 246 numaralı ilâmın izahati şifahiyelerinin ahzi suretiyle temyizden tetkiki Aliye Hanım vekili tarafından talep edilmekle muayyen günde mümeyyizümaleyh İsmail namına evrak meyanında mevcut vekaletnamesine istinaden vekili Ekrem Bey

daireye gelip mümeyyizünaleyh Hanım kanunî davete rağmen gelmediği gibi bir vekil dahi göndermediğinden gıyabında tetkikatı temyiziye icrasına başlamakla temyiz arzuhalinin kanunî müddet zarfında verildiği anlaşılmakla hazır bulunan mümeyyiziümaleyh vekilinin cevabı lâyihasına dair izahatı şifahiyesi istima ve evrakı dava ve temyiziye serapa tetkik ve mütalea edildikten sonra icabı keyfiyet müzakere olundukta hadisede hini ferağdaki bedeli mislin ehlivukutan tahkik edileceği sarahati kanuniye iktizasından olmasına nazaran bu noktaya matuf itiraz gayrı varit isede hakkı rüçhan iddiasının taallûk ettiği miktarı malûm hissei şayanın şayi olarak doğrudan doğruya bedeli misil takdir ve o miktar hüküm edilmesi lâzım gelirken bütün tarlanın beher dönümüne takdir olunan bedelde hissei şayiaya isabet eden miktara hüküm olunması muhalifi kanun olduğundan H. U. M. kanununun 428 inci maddesi mucibince hükmü mezkûrun bu sebepten dolayı nakzına ve keyfiyetin nakzı vaki daire-sinde muktezası ifa edilmek üzere evrakın mahalline iadesine ve aşağıda yazılan mesarifi temyiziyenin ileride haksız çıkacak tarafa aidiyetine ekseriyetle karar verildi.

### **Temyiz Dördüncü Hukuk dairesinden :**

#### **Hulâsa :**

Bir hadisede iznuicazet keyfiyetinin beyyinei adiye ile ispatına cevazı kanunî bulunduğu halde beyyinei tahririye aranılması kanuna muhaliftir.

Halit Bey ile Madam Takohi arasında ecrimisilden alacak davası neticesinde sekiz yüz seksen liranın tahsiline dair İstanbul Asli Mahkemesi dördüncü hukuk dairesinden sadır olan 17 ağustos 927 tarih ve 333 numaralı ilâmın temyizen tetkiki mumaiyleh Halit Bey vekili Yusuf Cemal Bey ile Haydar Bey taraflarından ba istida talep olunmakla bilkabul ilâmı mümeyyizünbih ve evrakı müteferriasi badel-mütalea tetkikatı temyiziye icra ve icabı müzakere olundukta: Müstetii temyizden Haydar Bey aleyhinde verilmiş mucibi tetkik bir hüküm mevcut bulunmadığından mumaiylehin temyiz istidasının reddine ve diğer mümeyyiz Halit Beye gelince hadisede iznüicazet keyfiyetinin beyyinei adiye ile ispatına cevazı kanunî bulunduğu halde beyyinei tahririye aranılması kanuna muhalif ve temyizen serdedilen itirazat bu itibarla varit olduğundan hükmü mümeyyizünbihin bu sebepten H. U. M. kanununun 428 inci maddesi mucibince nakzına ve nakzı vaki dairesinde yeniden hükme raptına ve zirde müfredatı yazılı mesarifi temyiziyenin ileride haksız çıkacak taraftan ahzına 7 haziran 928 tarihinde ittifakla karar verildi.